

Beste leden van M50/geacht college,

Welke thema's spelen er allemaal in M50-gemeenten? En hoe kunnen we het best lobbythema's formuleren rondom deze thema's? Met die vragen in het achterhoofd vroegen wij Platform 31 vorig jaar een analyse te doen van de coalitieakkoorden in M50-gemeenten. Die analyse is nu klaar en die delen we graag met u.

Vier interessante conclusies uit de analyse

'Wonen is een urgent thema voor gemeenten. Opvallend vaak worden maatregelen genoemd die de eigen inwoners ten goede komen: zelfbewoningsplicht (voor nieuwbouw), opkoopbescherming (voor bestaande woningen), anti-speculatiebeding (begrenst doorverkoop), of een actief grondbeleid (dat deden tot voor kort maar weinig gemeenten).'

'Toenemende hittestress en verminderde luchtkwaliteit lijken in M50-gemeenten op basis van de gemeentelijke coalitieakkoorden nog belangrijker te zijn dan gemiddeld in Nederland.'

'Waar in de 'Analyse coalitieakkoorden' voor de VNG nog vermeld stond dat er 'minder (expliciete) aandacht lijkt te zijn voor economie bij de nieuwe colleges', gaat dit beeld bij de M50 minder op. In de M50-coalitieakkoorden is er zowel aandacht voor 'klassieke' economische onderwerpen zoals bedrijventerreinen en de arbeidsmarkt, maar ook voor transitie-gerelateerde vraagstukken zoals digitalisering.'

Opvallende verschuivingen in de nieuwe coalitieakkoorden ten opzichte van 4 jaar geleden zijn dat er meer aandacht is voor thema's als onrust, polarisatie, kloven en sociale scheidslijnen en dat er meer aandacht is voor de 'uitvoering'. Dat het vertrouwen is afgenomen en de democratie versterkt moet worden, komt als thema in de M50-coalitieakkoorden relatief vaker voor dan in alle nieuwe gemeentelijke coalitieakkoorden.

Wat kunt u met de resultaten?

Uiteraard hopen we u met deze analyse van dienst te zijn. De analyse geeft volgens ons een goed beeld van wat er speelt in middelgrote gemeenten. Die inzichten kunnen u helpen bij het opstellen van de gemeentelijke kadernota's en bij strategische bespreking, ook in regionaal verband, van allerlei onderwerpen. We raden u dan ook aan om deze analyse in uw college aan de orde te stellen.

Wat doen wij met de resultaten?

Wij gebruiken deze analyse tijdens onze bestuursperiode om inhoudelijke keuzes te maken. Het geeft ons inzicht in onze belangrijkste lobbythema's. Wat vinden onze leden belangrijk én hoe kunnen wij die boodschap het best overbrengen naar politiek Den Haag.

We hebben een exemplaar van deze analyse ook gedeeld met de directie van de VNG en met de andere gemeentelijke samenwerkingsverbanden G4, G40 en K80. Ook met het IPO is de analyse gedeeld. Het dient daarmee als gespreksstof met deze partners en laat ons bijvoorbeeld goed zien waar er raakvlakken liggen. Daarin kunnen we dan gezamenlijk optrekken; op andere momenten zullen we juist weer dat unieke M50-geluid kunnen en moeten laten horen.

Over de analyse

Platform31 heeft alle M50-coalitieakkoorden die op 13 juli 2022 beschikbaar waren, op inhoud doorzocht en geëvalueerd. Zij deden dat met behulp van de *textmining*-tool van de VNG. Op dat moment waren 43 van de 49 M50-akkoorden beschikbaar. Platform31 heeft de akkoorden doorzocht op zes kernthema's, namelijk 'wonen en ruimte', 'duurzaamheid', 'sociaal', 'economie, arbeidsmarkt en onderwijs', 'bestuur en digitalisering' en 'financiën'. Per thema zocht Platform31 uit op welke onderwerpen en kernwoorden binnen dit kernthema de nadruk ligt.

Om na te gaan op welke wijze de genoemde kernthema's én kernwoorden in de M50-coalitieakkoorden naar voren komen, heeft Platform31 ook een verdiepende, inhoudelijke analyse gemaakt van vijftien van de M50-akkoorden. We hebben bij de keuze van die vijftien gemeenten goed gelet op een goede geografische spreiding en een balans tussen stedelijke en minder stedelijke gemeenten.

Waar vindt u de analyse?

Naast de papieren versie die u aantreft bij deze brief, is de analyse uiteraard ook digitaal beschikbaar via de websites van M50 en Platform 31. Zo kunt u deze makkelijk met anderen delen.

Veel dank aan Platform 31 voor de zorgvuldige analyse en onze complimenten voor het eindproduct. En voor u: veel leesplezier!

Tot slot attenderen wij u op de Algemene Leden Vergadering van M50 van 21 april 2023. Deze vindt plaats bij de KNMI van de gemeente De Bilt.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur van M50

Sjoerd Potters

Eva Boswinkel

Gilbert Isabella

Jan Goijaarts